

ÁLLAMI TÁMOGATÁS A KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS TÁMOGATÁSOK TERÜLETÉN

KULIN-PINTÉR Veronika*

Tárgyszavak: állami támogatás, kutatás-fejlesztés és innovációs támogatás, intenzitás, elszámolható költség, hatály, claw-back

Az Európai Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) az Állami Támogatási szabályok Modernizációja¹ keretében a tagállamokkal folytatott konzultációt követően 2014. június 17-én fogadta el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU bizottsági rendeletet² (a továbbiakban: 651/2014/EU bizottsági rendelet vagy csoportmentességi rendelet). A csoportmentességi rendelet szabályai a Szerződés 87. és 88. cikke alkalmazásában a támogatások bizonyos fajtáinak a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 2008. augusztus 6-i 800/2008/EK bizottsági rendelet³ szabályai helyébe léptek.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet külön fejezetet szentel a kutatás-fejlesztési és innovációs támogatásoknak, hiszen a kutatás-fejlesztési és innováció tevékenység megfelelő szinten tartása kiemelkedő jelentőséggel bír az Európai Unió versenyképessége szempontjából. Ugyanakkor a korábbi időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy a vállalkozások, külö-

* A szerző a Miniszterelnökség Támogatásokat Vizsgáló Irodájának (TVI) munkatársa. A cikkben megjelenő vélemény nem tekinthető a TVI hivatalos álláspontjának.

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2783_en.htm

² HL L 187, 2014. 06. 26., 1. o.

³ HL L 214, 2008. 08. 09., 3. o.

nösen a kkv-k nehézségekkel szembesülhetnek az új technológiai fejlesztésekhez, a tudástranszferhez vagy a magasan képzett munkaerőhöz való hozzáférés területén.

A cikk – az Állami Támogatások Joga 2015. évi 8. számában megjelent folytatásaként – 651/2014/EU bizottsági rendelet hatálybalépése óta eltelt időben, a kutatás-fejlesztési és innovációs támogatásokra vonatkozó szabályok gyakorlati alkalmazása során felmerült néhány értelmezési nehézségre igyekszik választ adni.

1. Kutatás-fejlesztési projektekhez nyújtott támogatás – 25. cikk

A kutatás-fejlesztési projektekhez nyújtott támogatási kategóriához kapcsolódóan a támogatást nyújtók, vagy a kedvezményezettek részéről kérdések leggyakrabban az alábbi három téma tekintetében merülnek fel:

1. Elszámolható költségek,
2. A kutatás-fejlesztési típus beazonosítása
3. A támogatási intenzitás számítása

A kutatás-fejlesztési típusai a következők lehetnek: alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés.

1.1. Elszámolható költségek

Az, hogy milyen elszámolható költségek vehetők figyelembe a projekt támogatása során, a 651/2014/EU bizottsági rendelet 25. cikk (3) bekezdése határozza meg. Ezen felsorolás taxatív tartalmazza az elszámolható költségek lehetséges körét. A támogatást nyújtó – adott támogatási intézkedés tekintetében – az elszámolható költségek körét a fenti körnél tágabban nem, de annál szűkebben meghatározhatja.

Fontos feltétel, hogy minden, a projekt tekintetében felmerülő elszámolható költséget a kutatás-fejlesztés valamely típusához kell rendelni. Abban az esetben, ha a projekt tevékenységei több kutatás-fejlesztési típusba is besorolhatók, az alkalmazandó támogatási intenzitás meghatározása tekintetében nem azt kell figyelembe venni, hogy mely kutatás-fejlesztési típusba tartoznak a legnagyobb arányban az elszámolható költségek, hanem biztosítani szükséges, hogy minden elszámolható

költség egy meghatározott kutatás-fejlesztési típushoz legyen kapcsolva. Ez garantálja, hogy az adott költség tekintetében a megfelelő kutatás-fejlesztési típus szabályai – különös tekintettel a támogatási intenzitásra – kerüljenek alkalmazásra.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 25. cikk (3) bekezdés a) pontja szerinti személyi jellegű költségek tekintetében a kutatók, technikusok és egyéb kisegítő személyzet személyi jellegű költségei a projektben való foglalkoztatásuk mértékének megfelelő arányban számolhatóak el. Ezen mérték meghatározása érdekében a projektre fordított órák számát a lehető legprecízebben szükséges rögzíteni, továbbá a támogatási intenzitás meghatározása érdekében – a támogatás halmozódási szabályokra figyelemmel – minden egyéb forrásból származó, ugyanezen költséghez kapott támogatást szükséges figyelembe venni.

A fenti bekezdés b) pontja szerinti (eszközök és berendezések) költségek tekintetében főszabályként a vonatkozó értékcsökkenési ráfordítások a projekt céljaira való használatuk mértékéig és idejére minősülnek elszámolható költségnek. Hasonló megközelítés alkalmazandó a c) pont szerinti, földterületek és épületek esetén is.

Így abban az esetben, ha pl. egy eszközt nem kizárólag a projekt érdekében használnak, úgy az értékcsökkenési ráfordítást is kizárólag az eszköznek a projektben történő használatának arányában van lehetőség elszámolni.

Alapvetően nem feltétel, hogy a támogatásból a kedvezményezett az eszközöket, ingatlanokat megvásárolja, elméletileg akár a bérlet is elszámolható költség lehetne. Ugyanakkor a 25. cikk (3) bekezdés b) és c) pontjai tekintetében az tény, hogy kizárólag az értékcsökkenési ráfordítások számolhatóak el, kizárja azt a lehetőséget, hogy a kedvezményezett ne tulajdonszerzés útján felmerült költséget számoljon el. A bérlet vagy lízing költségei az e) pont szerint számolhatóak el.

Kérdésként merülhet fel, hogy nyújtható-e támogatás azon eszközökre, melyek esetén betartásra kerülnek a fenti feltételek, tehát a támogatás mértéke az eszköz/ingatlan projektben való használatának mértékéhez igazodik, azonban a beszerzésre a támogatási kérelem benyújtása előtt került sor.

Figyelemmel a 651/2014/EU bizottsági rendelet 6. cikke szerinti ösztönző hatás követelményére, mely szerint a támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségekre támogatás nem nyújtható, így a fenti kérdésre elsőként nemleges válasz adható.

Ez alól kivételt jelenthet az e) pont alá tartozó költségek esetén az, amikor az adott költséghányad a kérelem benyújtása utáni időpontban merült fel, és így elszámolható.

Továbbá a Bizottság informális iránymutatása alapján a földterület értékcsökkenése is elszámolható, amennyiben annak megvásárlása a támogatási kérelem benyújtása előtti időpontban történt, azonban egyértelműen alátámasztható, hogy a vásárlásra a projekt megvalósítása érdekében került sor. Ha a földterület már korábban is a támogatást igénylő tulajdonában volt, és nem bizonyítható a kapcsolat a projekt és a támogatási kérelem benyújtása előtti időpontban történt vásárlás közt, úgy az ehhez kapcsolódó értékcsökkenés sem minősülhet elszámolható költségnek ezen támogatási kategória hatálya alatt.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 25. cikk (6) bekezdés b) pont ii) alpontja szerinti bónusz lehetőség tekintetében kérdésként merült fel, hogy a nyilvánosságra hozatal, illetve az ehhez kapcsolódó költségek elszámolhatóak-e. A rendelet megszövegezéséből azonban egyértelmű, hogy ezen pont kizárólag a támogatási intenzitás növelésére nyújt lehetőséget, a támogatási kategória alapján elszámolható költségek körét nem bővíti.

1.2. A kutatás-fejlesztési típus beazonosítása

A kutatás-fejlesztési projektekhez nyújtott támogatás, mint támogatási kategória alkalmazásának alapvetése, hogy minden, a projektben végzett tevékenységet szükséges besorolni valamely kutatás-fejlesztési típusba. A besorolást követően, ezen tevékenységekhez kapcsolódó elszámolható költségek tekintetében a típusnak megfelelő támogatási intenzitás maximumáig nyújtható támogatás. Azt, hogy az egyes támogatandó tevékenységek mely típusba sorolhatók, minden esetben az adott típus fogalma alapján szükséges megállapítani.

Amennyiben egy projektben több kutatási típus is beazonosítható, nem képzelhető el az az eset, hogy a teljes projekt tekintetében valamilyen szempont (a projekt célja vagy esetleg a projekt végén megvalósuló eredmény) alapján egyetlen típus kiválasztása válik szükségessé, mivel minden projektbeli tevékenység az egyes kutatási típus fogalmaknak megfelelően kerül besorolásra.

Felmerülhet a kérdés, hogy mi történik abban az esetben, ha a támogatási kérelem benyújtásakor meghatározott projekt-besorolás a projektben

végzett tevékenység tükrében megváltozik. Például, ha egy alapkutatási kategóriába besorolt tevékenységcsoport eredményeként egy kereskedelmi forgalomban értékesíthető eredmény jön létre, szükséges-e a támogatási kérelemben meghatározott kutatási típus módosítása. Figyelemmel arra, hogy az alapkutatási tevékenység nem zárja ki, hogy a tevékenység eredményeként kivételes esetben kereskedelmi forgalomban értékesíthető eredmény jöjjön létre, nem szükséges az alkalmazott kutatási típus, továbbá a támogatási intenzitás módosítása, amennyiben a projekt tevékenységei továbbra is megfeleltethetőek az alapkutatás, mint támogatott tevékenység fogalmának.

1.3. A támogatási intenzitás számítása

A támogatási intenzitás számításának alapját minden esetben a projektben szereplő tevékenységek kutatás-fejlesztési típusba történő besorolása adja. Ehhez igazodik az egyes tevékenységekhez kapcsolódó elszámolható költségek támogatási intenzitása.

A csoportmentességi rendelet nem írja elő a teljes költség (*full cost method*) kötelező alkalmazását. Lehetőség van általánydíj (*flat rate*) alkalmazására, ha biztosítható, hogy az nem vezet a költségek túlbecslésére.

A legtöbb esetben a támogatási intenzitás meghatározásának nehézsége akkor merül fel, ha a projektben a kedvezményezett valamely, a támogatási intenzitást növelő bónusz alkalmazására jogosító tevékenységet is végez.

A kis- illetve középvállalkozási státuszhoz kapcsolódó plusz 10%-os vagy 20%-os bónuszon felül a 651/2014/EU bizottsági rendelet 25. cikk (6) bekezdése alapján az alkalmazott kutatás és a kísérleti fejlesztés esetében az alábbi két szempont alapján van lehetőség további 15%-kal növelni a projekt támogatási intenzitását:

1. ha a projekt hatékony együttműködést foglal magában:
 - a) olyan vállalkozások közt, melyek közül legalább egy kkv, vagy
 - b) a projekt legalább két tagállamban (vagy egy tagállamban és egy EGT tagállamban) zajlik, és
 - c) és egyik vállalkozás sem viseli az elszámolható költségek több mint 70%-át.
2. ha a projekt eredményeit széles körben terjesztik, publikálják.

Az 1. pont tekintetében a c) alpont szerinti költségviselési hányad arányát minden esetben szükséges betartani, amellett, hogy az a) illetve b) alpont szerinti feltételek közül elegendő az egyik teljesítése annak érdekében, hogy a projekt támogatási intenzitása növekedhessen.

Az 1. illetve 2. pont szerinti eset alkalmazhatósága azonban vagylagos, így figyelemmel a (6) bekezdésben megfogalmazott 80%-os maximális intenzitás korlátra is, nincs arra lehetőség, hogy amennyiben pl. az alkalmazott kutatási tevékenységet magába foglaló projekt keretében hatékony együttműködés és a projekt eredményeinek széles körű terjesztése is megjelenik, úgy a bónuszt duplikálva, az alap támogatási intenzitáshoz 30%-os bónusz kerüljön megállapításra.

A projekt eredményeinek széles körben való nyilvánosságra hozatala, illetve terjesztése, mint lehetséges támogatási intenzitási bónusz alkalmazására abban az esetben van lehetőség, ha az eredményeket a lehető leghamarabb és minél szélesebb körben publikálják vagy teszik hozzáférhetővé. Ezen időpont megállapítása érdekében a nemzeti, valamint a projekt egyedi sajátosságait is figyelembe véve tagállami szinten szükséges megállapítani a nyilvánosságra hozatal optimális folyamatát.

A lehető leghamarabbi időpont meghatározása illetve teljesítése mellett annak biztosítása is szükséges, hogy a nyilvánosságra hozatal olyan formában történjen meg, hogy a projekt eredményei korlátlan ideig rendelkezésre is álljanak. Így nem elegendő például, ha az eredményeket néhány hónapig teszik elérhetővé egy honlapon, majd törlésre kerül.

A projekt eredményeinek uniós vagy nemzetközi körben történő nyilvánosságra hozatala ugyan nem feltétel, de a mindenképp előnyös és támogatandó törekvés.

A bónuszok fentiekre tekintettel történő meghatározását követően nehézséget okozhat a Bizottság felé történő utólagos tájékoztatási kötelezettség teljesítése során a formanyomtatvány⁴ vonatkozó sorainak pontos kitöltése. Annak érdekében, hogy a formanyomtatványon a kkv státuszhoz kapcsolódó bónusz elkülönítetten kerüljön szerepeltetésre, a vonatkozó táblázat „Legmagasabb támogatási intenzitás vagy legmagasabb támogatási összeg” elnevezésű első oszlopában a nagyvállalatok tekintetében alkalmazható maximális támogatási intenzitást, tehát a kutatás-fejlesztési kategóriához kapcsolódó alap intenzitást (6) bekezdés szerinti együttműködési vagy nyilvánosságra hozatali bónusszal megnövelt érté-

⁴ 651/2014/EU bizottsági rendelet II. melléklete.

két szükséges feltüntetni (pl. kísérleti fejlesztés esetén $25\%+15\%=40\%$). Így a második, a „Kkv-k bónuszai” elnevezésű oszlopban már elegendő a plusz 10% illetve 20% bónusz megjelölése.

2. Kutatási infrastruktúrához nyújtott beruházási támogatás – 26. cikk

Ezen támogatási kategória gyakorlati alkalmazásának első nehézsége mindenképp magának a kutatási infrastruktúra fogalmának teljesülése.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikk 91. pontja értelmében⁵ a tudományos közösség által az adott területtel kapcsolatos kutatásához használt infrastruktúra – mely a magyarországi viszonyok között jellemzően az állami kutatóintézetek – támogatható e jogcím alatt.

A ‘tudományos közösség’, mint fogalom használatának alapját az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium (ERIC) közösségi jogi keretéről szóló, 2009. június 25-i tanácsi rendelet⁶ is megadja. Tudományos közösségnek tekinthető bármely strukturált vagy strukturálatlan csoport vagy személyek hálózata, akik valamely tudás elsajátítás érdekében szisztematikus tevékenységet folytatnak.

Összhangban a 651/2014/EU bizottsági rendelet 26. cikkében foglaltakkal, egy infrastruktúra kutatási infrastruktúrájának minősítéséhez elengedhetetlen az is, hogy az infrastruktúrához való hozzáférést több felhasználó számára, átlátható és diszkriminációmentes módon biztosítsák.

A tulajdonos tekintetében nem tartalmaz szűkítést a szabályozás, tehát nem feltétel, hogy az adott infrastruktúra illetve intézmény állami vagy

⁵ A „kutatási infrastruktúra: olyan létesítmények, erőforrások és kapcsolódó szolgáltatások, amelyeket a tudományos közösség az adott területtel kapcsolatos kutatásához használ; beleértve a tudományos felszerelést és eszközöket, a tudásalapú erőforrásokat – például gyűjteményeket, archívumokat vagy strukturált tudományos információkat –, olyan infokommunikációs technológiai infrastruktúrákat, mint a hálózat, a számítástechnikai eszközök, a szoftverek és a távközlési eszközök, valamint a kutatáshoz szükséges bármilyen más egyedi eszközt. E kutatási infrastruktúrák lehetnek egy helyszínre telepítettek vagy szétszórta (hálózatba szervezett erőforrások) az európai kutatási infrastruktúráért felelős konzorcium (ERIC) közösségi jogi keretéről szóló, 2009. június 25-i 723/2009/EK tanácsi rendelet (1) 2. cikke a) pontjának megfelelően.”

⁶ HL L 206., 2009. 08. 08.

önkormányzati tulajdonban legyen, ugyanakkor a fent leírtak alapján a hazai viszonyok között nem valószínű, hogy nem állami/önkormányzati tulajdonú létesítmény teljesíteni tudná a kutatási infrastruktúra fogalmát.

A kutatási infrastruktúra esetében az adható maximális támogatás meghatározásával összefüggésben nehézséget jelenthet az infrastruktúrához kapcsolódó tevékenységek uniós versenyjogi értelemben vett gazdasági vagy nem gazdasági jellegének meghatározása.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet (46) preambulum bekezdése értelmében a kutatási infrastruktúrák gazdasági és nem gazdasági tevékenységeket is elláthatnak. Annak érdekében, hogy a gazdasági tevékenységek ne részesülhessenek állami támogatásban a nem gazdasági tevékenységeknek nyújtott finanszírozásból, egyértelműen el kell különíteni a gazdasági és a nem gazdasági tevékenységek költségeit és finanszírozását. Annak meghatározására, hogy a támogatandó kutatási infrastruktúra mely tevékenysége minősül gazdasági tevékenységnek, segítséget nyújt az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról szóló bizottsági közlemény.⁷ Ez alapján például a tudástranszferrel kapcsolatos tevékenységek (licenciák, „spin-off” vállalkozások alapítása, vagy a kutatóhely vagy infrastruktúra által létrehozott tudás hasznosításának más formái) nem minősülnek gazdasági tevékenységek, amennyiben az ilyen tevékenységekből származó összes bevételt az érintett kutatóhelyek vagy infrastruktúrák elsődleges tevékenységeibe forgatják vissza.

A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszeréről szóló bizottsági közlemény⁸ értelmében, amennyiben a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra csaknem kizárólag nem gazdasági tevékenységet végez, a teljes tevékenysége az uniós állami támogatási szabályok hatályán kívül eshet, feltéve, hogy csupán járulékos gazdasági tevékenységet folytat. Ilyen járulékos tevékenységnek minősül az olyan tevékenység, amely közvetlenül kapcsolódik a kutatóhely vagy kutatási infrastruktúra működéséhez és ahhoz feltétlenül szükséges, vagy amely szervesen kapcsolódik a fő nem gazdasági tevékenységéhez, és a hatálya korlátozott. Korlátozott hatálynak tekinthető, ha a gazdasági tevékenységek pontosan ugyanazokat az inputokat használják fel (például alapanyagok, felszerelés, munka és állóeszközök), mint a nem gazda-

⁷ HL C 261., 2016. 07. 19., 1. o.

⁸ HL C 198., 2014. 06. 27., 1. o.

sági tevékenységek, és az ilyen gazdasági tevékenységre évente allokált kapacitás nem haladja meg az érintett szervezet teljes éves kapacitásának 20 százalékát.

Annak érdekében tehát, hogy az infrastruktúra támogatása ne tartozzon az uniós állami támogatási, azaz pl. a kutatási infrastruktúrára vonatkozó szabályok hatálya alá, az infrastruktúra hasznos élettartama, vagyis az amortizációs időszak alatt biztosítani szükséges, hogy éves szinten vizsgálva a gazdasági tevékenység aránya ne haladja meg a teljes éves kapacitás 20 százalékát.

Annak ellenére, hogy a rendelkezésre álló információk alapján a lehető legpontosabban szükséges meghatározni a támogatási döntés időpontjában a fenti arány alakulását, szükséges arra is felkészülni, ha előre nem látható körülmények befolyásolják az elsődleges számítást. Abban az esetben, ha az infrastruktúrához kapcsolódó gazdasági és nem gazdasági tevékenység is támogatásban részesül, a 651/2014/EU bizottsági rendelet 26. cikk (7) bekezdése alapján ellenőrzési és visszakövetelési mechanizmus (*claw-back*) kialakítása szükséges annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás intenzitása a gazdasági tevékenység tekintetében akkor se haladja meg az alkalmazandó mértéket, ha a gazdasági tevékenységek részaránya nagyobb annál, mint amit a támogatás odaítélésekor terveztek.

Példa:

Feltételezzük, hogy egy 10 éves amortizációs időszakkal bíró kutatási infrastruktúra 2016-ban 100€ összegű, 100%-os intenzitású támogatásban részesült, tekintettel arra, hogy kezdetben a gazdasági és nem gazdasági tevékenységének aránya nem haladta meg a 20%-ot.

A fenti szabályok alapján tehát a kutatóhely tekintetében a gazdasági tevékenység támogatása főszabály szerint nem megengedett, kivéve abba az esetben, ha a gazdasági tevékenység részaránya csupán kiegészítő jellegű, továbbá a visszakövetelési mechanizmus alkalmazását évekre vetítve szükséges alkalmazni. Így amennyiben a gazdasági tevékenység aránya éves szinten meghaladja a 20%-ot, akkor a teljes állami támogatással érintett részt szükséges figyelembe venni az összeegyeztethetőségi szabályok alkalmazásakor, nemcsak a 20% feletti részt.

Összeegyeztethetőségi jogalapként például a 651/2014/EU bizottsági rendelet 26. cikke szerinti kutatási infrastruktúra támogatási kategória merül fel, amely 50%-os támogatási intenzitást engedélyez. Az össze-

egyeztethetőségi jogalappal le nem fedett rész (példában az adott évre eső amortizáció 50%-a) kamatokkal növelt összegét szükséges vissza követelni.

Az alkalmazandó kamat meghatározásának alapját az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló bizottsági rendelet⁹ 9. cikke jelenti.

Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Támogatás (€)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Gazdasági tevékenység aránya (%)	12	18	19	24	18	19	27	30	19	20	20
Visszatérítés (50%) (€)	-	-	-	$10 \cdot 0,24 \cdot 0,5 = 1,2\text{€} + \text{kamat}$	-	-	$10 \cdot 0,27 \cdot 0,5 = 1,35\text{€} + \text{kamat}$	$10 \cdot 0,3 \cdot 0,5 = 1,5\text{€} + \text{kamat}$	-	-	-

Ezen támogatási kategória alkalmazása esetén, azaz amikor a kutatási infrastruktúrához kapcsolódó gazdasági tevékenység finanszírozására kerül sor, beruházási tevékenységhez kapcsolódó költségek – tárgyi eszköz és immateriális javak – számolhatók el. Csak olyan működési költségek támogathatók, amelyek a gazdasági tevékenységnek nem minősülő tevékenységekhez kapcsolódnak, azaz a finanszírozásuk nem minősül uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak.

A beruházási költségek kutatási infrastruktúra támogatási kategória alkalmazásával történő finanszírozása mellett a gazdasági tevékenységhez működési támogatás csak más, az uniós joggal való összeegyeztethetőséget biztosító jogalap (pl. csekély összegű – de minimis támogatás¹⁰) alkalmazásával nyújtható. Ebben az esetben azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a gazdasági tevékenységet folytató kutatási infrastruktúra működési költségeit fedeznie kellene a végső felhasználók által fizetett piaci áraknak. Amennyiben ez nem teljesül, felmerülhet a végső

⁹ HL L 140., 2004. 04. 30., 1. o.

¹⁰ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2013. december 18-i 1407/2013/EU bizottsági rendelet (HL L 352., 2013. 12. 24., 1. o.)

kedvezményezették szintjén a továbbadott előny, mely uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősülhet.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 26. cikk (4) bekezdése *értelmében* kedvezőbb feltételek mellett, preferenciált hozzáférést kaphatnak azon vállalkozások, amelyek az infrastruktúra beruházási költségeit legalább 10%-ban finanszírozzák. E 10%-os arányt az uniós állami támogatási szempontból gazdasági tevékenységnek minősülő tevékenységekre eső elszámolható költségek vonatkozásában szükséges meghatározni.

3. Innovációs klaszterre nyújtott támogatás – 27. cikk

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 27. cikk (2) bekezdése értelmében ezen támogatási kategória alapján kizárólag a klasztert működtető jogalany részesülhet támogatásban. Amennyiben a klaszter tulajdonosának és működtetőjének személye nem különül el, úgy a konstrukció keretében is alkalmazható az innovációs klaszter támogatási kategória.

Nem alkalmazható azonban ez a kategória a klaszter résztvevői, azaz a használók részére nyújtott uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősülő intézkedések uniós joggal való összeegyeztethetőségének megteremtése érdekében.

Amennyiben a klaszter használóinak támogatására is sor kerülne – pl. azáltal, hogy a klaszter létesítményeinek használatáért és a klasztertevékenységben való részvételért nem a piaci ár kerül megfizetésre – más támogatási kategóriák szabályait szükséges alkalmazni, mint például a 651/2014/EU bizottsági rendelet 22. cikke szerinti induló vállalkozásoknak nyújtott támogatás, a 28. cikk szerinti kkv-knak nyújtott innovációs támogatás, illetve csekély összegű (*de minimis*) támogatási kategória.

4. Kkv-knak nyújtott innovációs támogatás – 28. cikk

A támogatást nyújtók részéről a kkv-knak nyújtott innovációs támogatás kategóriájához kapcsolódóan az elszámolható költségek, azon belül is a 651/2014/EU bizottsági rendelet 28. cikk (2) bekezdés b) pontja szerinti költségek gyakorlatbeli alkalmazása okozza a legtöbb nehézséget.

Ezen támogatási kategória szerint a munkaerő-költségekhez szorosan kapcsolódva az alábbi költségek számolhatóak el:

- a) a helyettesítő munkavállaló bérköltsege;
- b) munkaállomás kialakításának költsége – a helyettesítés idejének arányában;
- c) a helyettesítéshez kapcsolódó képzés költsége;
- d) az eredeti illetve a helyettesített munkahely közötti utazási költségek.

A helyettesített tevékenységhez kapcsolódó eszközköltségek már nem minősülnek ezen pont szerinti elszámolható költségeknek.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet 28. cikk (2) bekezdés a) pont szerinti szabadalmak és egyéb immateriális javak megszerzésének, érvényesítésének és védelmének költségei kizárólag abban az esetben számolhatóak el, ha azok a kedvezményezettől közvetlenül felmerült költségnek minősülnek. Ezen költségek tekintetében a szolgáltatásként való megvásárlás – azaz a harmadik félnél felmerült költség – vagy a 651/2014/EU bizottsági rendelet 25. cikke, vagy a 29. cikke szerinti támogatási kategóriák alapján, illetve csekély összegű (*de minimis*) támogatási kategória szerinti szabályoknak megfelelően támogathatóak.

5. Eljárási és szervezési innováció támogatása – 29. cikk

Az eljárási és szervezési innováció támogatási kategóriával kapcsolatban felmerült kérdések leginkább a támogatási kategória alkalmazhatóságának hatályára vonatkoznak.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet hatályának megállapítása (1. cikk) nem tartalmazza az erdészeti ágazatra vonatkozó kizárást. A mezőgazdasági csoportmentességi rendelet¹¹ pedig kutatás-fejlesztési támogatási kategória (31. cikk) alkalmazását teszi lehetővé az erdészeti ágazatban. Az agrár és erdészeti iránymutatás¹² is tartalmaz kutatás-fejlesztési tá-

¹¹ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazásában a mezőgazdasági és az erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott támogatások bizonyos kategóriáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló 2014. június 25-i 702/2014/EU bizottsági rendelet

¹² Az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló európai uniós iránymutatások, 2014–2020 (HL C 204., 2014. 07. 01., 1. o.)

mogatásokra vonatkozó rendelkezéseket, de az innováció területét nem érinti.

A fentiek alapján megállapítható, hogy az erdészeti ágazat területén a kutatás-fejlesztési támogatások vonatkozásában a tagállamok nagyobb mozgástérrel, választási lehetőséggel rendelkeznek *az összeegyeztethetőségi jogalap kiválasztása tekintetében. Annak függvényében, hogy mit tekint az intézkedés céljának, a támogatás nyújtó választhat a 651/2014/EU bizottsági rendelet vagy a mezőgazdasági csoportmentességi rendelet szabályrendszerének alkalmazása között.*

Az erdészeti ágazatban az innováció területét tekintve a 651/2014/EU bizottsági rendelet támogatási kategóriái jelenthetnek megoldást az uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatásnak minősülő intézkedések uniós joggal való összeegyeztethetőségi jogalapjaként.

A 651/2014/EU bizottsági rendelet kutatás-fejlesztés és innovációs támogatási kategóriáinak gyakorlati alkalmazása során felmerült kérdések alapján összességében elmondható, hogy az egyes támogatási kategóriákhoz kapcsolódó szabályok tekintetében a tagállamok ugyan bírnak mozgástérrel, melynek azonban keretet adnak a rendelet előírásai mellett az alapvető uniós versenyjogi alapelvek is.